

Mai vei Elder Paul V. Johnson
Ena Vitusagavulu

Eda sa Gumatua Sara Kina ena Vukui Koya sa Lomani Keda

Na veivakatovolei oqo e sega walega ni vakatovolei keda. Sa ka bibi sara oqo ka me rawa ni da na rawata kina na veika sa vakalou.

Na bula e vuravura e wili kina na vakatovotovo, veivakatovolei kei na veivakararawataki, ia eso na veivakatovolei eda sotava sa bau mosimosi sara ga. Na veivakararawataki e tiki ni bula eda mai sota eke, kevaka sara mada ga me tauvimate, beitaki vakailasu, veivakatovolei, nona mate e dua na wekada voleka, vaka-caca, se dua ga na ka rarawa. E levu era taroga se cava meda sotava kina na bolebole dredre. E dua na vuna sa ikoya me vakatovolei kina na noda vakabauta me laurai kina se da na cakava na ka e vakarota na Turaga.¹ Eda kalougata ni bula e vuravura sa ganita meda na sotava—ka walia kina—na veivakatovolei oqo.²

Na veivakatovolei oqo e sega walega ni vakatovolei keda. Sa ka bibi sara oqo ka me rawa ni da na rawata kina na veika sa vakalou.³ Kevaka meda na walia vakavuku na veika dredre oqo, era na vakalougatataki keda.⁴

A tukuna o Elder Orson F. Whitney: “E sega ni dua na mosi eda na rarawa

kina, sega ni dua na veivakatovolei eda na sotava me na maumau. . . . Na ka kece eda na rarawa kina kei na ka eda na vosota, vakabibi ni da vosota vata tu kei na yalomalua, ena tara cake na noda ivakarau, vakasavasavataka na yaloda, vakarabailevutaka na noda rai, ka na vakavuna meda dauloloma ka yalololoma. . . . Sa ikoya na rarawa kei na veivakararawataki, cakacaka vakaukauwa ni sotavi na dredre, eda sa na qai rawata na vuli ka da lako mai kina eke meda mai vulica.”⁵

E laurai vua e dua na gone tagane lailai yabaki ciwa na kenisa ni sui ena dua na gauna lekaleka sa oti. Vakamacalataka o vuniwai ni kena iwali me na dau mai qaravi ka wili kina na kimocerapi kei na veisele levu vakavula. E kaya ni na dua na gauna dredre vua na gottenagane vakakina o ratou nona matavuvale ia e kuria ka kaya, “Era tarogi au na tamata, ‘Au na vaka tiko beka ga oqo ni sa oti?’ Au kaya vei ira, ‘Sega o na sega ni o iko tikoga. O na kaukauwa cake sara. O na rairai totoka cake sara!’”

Ena so na gauna na noda vakatovolei ena tara sara ga na iwase ni noda bula kei na yaloda ka na sega ni ka rawarawa na noda saga meda walia. Me vaka ni gadrevi meda tubu vakayalo na dredre vakaoqo, e sega ni dodonu me tauri vakamamada—me vikataki sara vakamatau me na ganita na ka eda gadreva kei na noda malumalumu. Ena sega ni dua ena vakuwai mai kina, e sega sara mada ga ni o ira na Yalododonu ka ra cakava tiko na veika e dodonu. Ena so beka na Yalododonu talairawarawa era na taroga, “Na cava e yaco kina vei au? Au tovolea tiko meu vinaka! Na cava e vakatara tiko kina na Turaga me yaco?” Na buka ni veivakararawataki ena vupei ira na Yalodonu vinaka duadua ena kena na savai laivi na duka mai na nodra bula ka na qai kune mai na koula dina.⁶ Na iyau talei duadua ena gadrevi me na vakinakataki me kau laivi na veika ca e tu kina. Segi ni vinakati meda vinaka walega. Meda na gadreva meda vaka na iVakabula ka a vulica me vosota na veivakararawataki, “na mosi kei na veivakatovolei kece e a sotava.”⁷

Dua na noqu vanua talei ni taubale na Crimson Trail ena Logan Canyon. Na vanua talei duadua ni taubale e tiko ena dela ni veivatu cecere ka toka mai kina na vanua ni sarasara vinaka duadua ena saravi ni buca mai ra. E sega ni rawarawa na kena yacovi yani na dela ni veivatu. Ia, ni muri na barinivatu eda na cabe cake tikoga; ni bera ni da na yaco sara ki cake, ena sotavi na vanua sa dredre sara ga me cabeti; ka ni donumaka na barinisavu ka na ubia tu mai na kedra rawa ni saravi na totoka ni buca mai ra. Na iotioti ni sasaga me cabeti ena ganita me sagai me rawa baleta ni da sa rawata, na totoka ni veika eda na sarava sa bau totoka dina sara ga. Me rawa ni laki saravi mai na ka oqo sa na dodonu ga me na sagai me cabeti.

Tiko na ituvatuvu ena ivolanikalou vakakina ena noda bula ka na vakaratataki ni levu sara na gauna ena noda bula, ena dau yaco eso na ka dredre sara ena gauna sara ga sa vakarau yacovi keda mai e dua na ka vinaka. “Ni sa oti na veika rarawa ena yaco na veivakalougatataki.”⁸ Era a tao tu na

Isireli ni se bera ni tawasei na Wasa Damudamu.⁹ O Nifai e a sotava na dredre, na cudruvi mai vei iratou na tuakana kei na leqa levu eso ni bera ni qai rawa vua me laki kauta mai na peleti parasa.¹⁰ E a voleka sara ni rawai ka vakuksai o Josefa Simici ena veitemaki ni vuni ca. Na gauna sara ga sa voleka ni rawai kina sa qai vakaukauwataki koya ka masuta na Kalou, sa qai basika mai vua na Tamada kei na Luvena.¹¹ Era dau sotava na dauvakatattaro na dredre ena gauna sa voleka kina me ra papitaiso. O ira na tina era kila ni bolebole ni vakuksu gone ena muria mai na mana ni sucu e dua na gonevou. Ena veigauna

kece sara eda na raica ni rau na veimuri ga mai na dredre kei na kalougata.

Ni yabaki 19 o buqu e a tauvi koya e dua na mate levu. E muri e qai kaya, "Au sega ni lako rawa. Sa buli vakatani na yavaqu niu sa davo tu ka vica vata na vula. Na sui ni yavaqu sa vaka tu na sipaji, ka vaka me dau kati au na livaliva niu butuka yani na qele meu taubale."¹² Ena gauna e davo tu kina ena gauna sa bibi kina na mate, e a soli vua eso na tiki dua ni Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai ka mai vakawilika tu yani. E a qai veisau ka papitaisotaki. Ena levu sara na gauna eda na sotava na bolebole ka na

vakarautaki keda ki na dua na ka e bibi cake sara.

Ena loma ni leqa eda sotava tiko ena dau ka dredre sara meda raica ni veivakalougatataki ena yaco mai ena levu cake sara mai na mosi, na madua, se mosi ni yalo, eda sotava tiko ena gagna o ya. "Ia, ka sega ni ka ni marau na dauveicudruvi ni sa ia tiko, a ka rarawa ga; ia e muri sa qai vuataka na vua ni yalododonu era sa vakacegui kina ko ira sa caka vei ira."¹³ A vakavulica o Paula na iApositolo, "Ia na noda rarawa mamada, sa dede vakalailai sara ga, sa vakayacora vei keda na iserau levu sa uasivi cake vakalevu sara ka tawamudu."¹⁴ Ena bibi me kilai ni vakayagata o Paula na itamo ni vosa, "rarawa mamada" Oqo e lako mai vua e dua na tamata ka sa vakanakuitataki, virilaki ena vatu, voca ena waqa, sogolati e valeniveivesu, ka sotava e levu tale na ka ni veivakatovolei.¹⁵ Au sega ni vakabauta ni levu vei keda eda na vakatoka na noda vakatovolei me rarawa mamada. Ia, ni vakatauvatani kei na kalougata, vakakina na tubu vakayalo eda na ci-qoma, ena bula oqo kei na bula sa bera mai, eda na qai kila ni noda vakararawataki sa ka mamada sara.

Eda na sega ni vaqara na noda vakatovoto, na noda vakatovolei, kei na noda vakararawataki. Na noda bula e vuravura ena vakarautaka na veika ena gadrevi meda na sota kaya. E levu na veivakatovolei eda na sotava e tiki ga ni bula oqo, ia era sa ka bibi sara ena noda tubucake.

Ni sa vakarau me mai cava na nona veiqravi na iVakabula, e a sotava o Koya na veitemaki levu duadua—na veivakararawataki e Kecisemani vakkina mai Kolikoca. Oqo e qai muria mai na Tucaketale kei na yalayala ni dua na siga ena sega kina na noda vakararawataki. Na Nona vakararawataki e dodonu me a yaco ni bera ni mai vakalalai na ibulubulu ena mataki ni Siganimate vakkina na noda na sega ni rawa ni na mate tale kei na bula tawamudu.

Ena so na gauna eda na vinakata meda tubucake ka sega ni sotava na dredre ka meda vakaukauwataki me sega kina na sasaga bula. Ia na tubucake ena sega ni rawa kevaka me na muri na sala rawarawa. Eda sa kila

deivaki tu ni dua na dauqito ena sega ni rawa ni dauqito rogo e vuravura kevaka me a sega ni sotava na vakaukuwa yago e dredre. Meda na qarauna meda kakua ni cata na ka sara ga ena vuksi keda meda na rawata kina na ivakarau e vakalou.

E sega ni dua na veivakarovolei se veivakararawataki eda sotava me na dredre cake mai na noda rawa ni walia, baleta ni tiko na noda sala ni veitarrata kei na Turaga. Eda sa rawata na ka kecega ena vuksi Karisito, o koya sa vakaukuwataki keda.¹⁶

Ni bula mai o Elder Robert D. Hales ena dua na tauvimate bibi e a qai mai wasea ena dua na soqoni ni konifredi raraba na veika oqo: "Ena vica na gauna, au a tukuna vua na Turaga niu sa vulica na lesioni meu vakavulici kina ka sa na sega kina ni ganita meu sotava tale eso na veivakararawataki. Na kerekere vakaoqori e a sega ni vakakina ni a vakadeitaki mai vei au ni veivakasavasavataki oqori ena yaco ena nona gauna na Turaga kei na nona gaunisala. . . . Au . . . vulica niu na sega ni tu taudua ena noqu sotava tiko na dredre oqo ka ni ra na tu na nona agilos me ra veitaqomaki ka tuberi au. E tiko eso na agilos era voleka sara me vakataki ira na vuniwai, na nasi, ka bibi duadua o Mary, na noqu daulomani. Ena so na gauna, ni gadreva na Turaga me vakakina, au na vakalomavinakataki ena so na veisiko

vakalomalagi ka ra na kauta mai ena gauna sara ga au gadreva kina na vakacegu kei na veivakadeitaki tawamudu."¹⁷

E lomani keda na Tamada Vakalomalagi, ka da kila ni "ko ira kecega sa vakabauta na Kalou sa dau vuksi ira ko koya ena nodra leqa, ka vakacegui ira mai na nodra rarawa, ia era na laveti cake ena siga mai muri."¹⁸ Ena dua na siga ni da sa yaco ki na yasa ni ilati kadua, eda na sega ni vinakata me dua e tukuna ga vei keda "Sa vinaka, sa oti oqo." Ia, eda na vinakata me tukuna mai na Turaga, "E vinaka, a tamata vinaka ka dina."¹⁹

Bucharest, Romania

Au taleitaka na vosa nei Paula:

"O cei me na tawasei keda mai na loloma i Karisito? A ka rarawa li se na yaluma, se na dauveivakacacani, se na dausiga, se na luviwale, se na dauveivakarerei, se na iseleiwau? . . .

"E segai, ena ka kecega oqo eda sa gumatua sara kina, ena vuksi koya sa lomani keda."²⁰

Au kila ni bula tiko na Kalou, kei na luvana, o Jisu Karisito. Au kila talega ni Nodrau veituberi, sa rawa vei keda meda "gumatua sara" ena veidredre eda na sotava ena bula oqo. Sa rawa ni da vakataki Rau. Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Raica na 1 Pita 1:6–8; Eparaama 3:25.
2. Raica na 1 Pita 2:20.
3. Raica na 2 Pita 1:4.
4. Raica na 2 Nifai 2:21.
5. Orson F. Whitney, ena Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
6. Raica na Aisea 48:10; 1 Nephi 20:10.
7. Raica na Alama 7:11–12.
8. Vunau kei na Veiyalayalati 58:4.
9. Raica na Lako Yani 14:5–30.
10. Raica na 1 Nifai 3–4.
11. Raica na Josefa Simici—Ai Tukutuku 1:15–17.
12. Amalie Hollenweger Amacher, unpublished history in possession of author.
13. Iperiu 12:11.
14. 2 Korinica 4:17.
15. Raica na 2 Korinica 11:23–28.
16. Raica na Filipai 4:13.
17. Robert D. Hales, "The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom," *Liahona*, Jan. 2001, 6.
18. Alama 36:3.
19. Maciu 25:21.
20. Roma 8:35, 37.